

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Egész évre 100 kor., félévre 50 kor., negyedévre 25 kor.
Egyes szám ára 2 korona
Hirdetések felvétele egyezség szerint.

Felelős szerkesztő: BOR JÁNOS.
Kiadótulajdonos: BORBÉLY SAMU.

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I. Vasut-utca 306.

A nagy per

Hetek óta folyik a budapesti hadbíróóság előtt a Tisza-gyilkosok pere. Azok felett ugyanis, akik mint katonák szerepeltek a forradalomban, a hadbíróóság ítélkezik.

Szenzációkra éhes közönségünk mohó kíváncsisággal lesi a tudósításokat a Tisza-gyilkosságban elhangzott vallomások minden részletéről. Különösebb jelentőségét e pernek mégis a Tisza István gróf nagy tragédiája és a Friedrich István volt miniszterelnök személye adja, akinek politikai szereplése, illetve politikai inasestendeje összeesik a forradalom kirobbanásával.

A gróf Tisza István politikájával sok tekintetben nem értettünk együtt. Neki más tervei, más felfogása, egészen elütő perspektívája volt az ország jövőjét illetően. Többet és jobban látott talán mint mások, de a célhoz vezető utak keresésében nem igen volt válogató. Nagy koncepciójú, erős kezű szervező politikus nyilatkozott meg benne; minden ízében nemzeti gondolkodású államférfi volt, aki azonban — sajnos — míg a hatalmat bírta, tudott lenni durva, erőszakos, elfogult és igazságtalan is. Kiváló szónoki ereje, lángesze, alkotóképességei kortársai felett magasra emelték őt, viszont azonban az összmonarchiához, az osztrák uralkodóházhoz való görcsös ragaszkodása nem állják ki a történelem szigorú kritikáját. Hogy azonban ő más utakon kereste és talán jobb meggyőződéssel az ország boldogulását, államférfiúi érdemeiből mit sem von le. Gyilkos megrénylet által kioltott nagyértékű egyénisége visszaesik most a nagy per tárgyalásakor és különösen nagyra tetszik, ha látjuk, hogy mily törpe gonosztevők cselszövénye juttatta őt oly korán a mulandóság sorsára.

Friedrich István szereplését ebben a perben nem úgy kell megítélni,

mint ahogy azt egyes megbízhatatlan jellemű vádlottak megfesteni igyekeznek. A boncoló elme előtt legfeltűnőbb az a végzetes körülmény, hogy megfordult ott, ahol a léghitványabb elemek ítélkeztek a nemzet sorsa felett és olyan társaságba került, amely akarva nem akarva vonzolta, ragadta magával vég nélkül. A főtárgyalás során az tűnik ki, hogy a forradalmi zűrzavarban nem volt teljesen ura akaratának ő sem. Forradalmi pillanatokban nincs arra idő, hogy az ember megválogathassa, kikkel ülhet le egy asztalhoz. Sár, iszap tapad a legeleghátszabban vasalt uri ruhákhoz is, ha szerepelni kívánnak nagy kirobbanásoknál. Friedrich szerepét is így kell megítélnünk. Lehetséges, hogy Friedrich teljes ártatlanságát bizonyítani lesz képes akkor tisztán fog személye ismét állani a közvélemény előtt. Nem lehetetlen azonban, hogy elbukik. Az elfogulatlan bíróóság fogja megállapítani a tiszta valóságot.

Magyarország semlegessége

Hivatalosan közlik: Külföldi forrásból ismételt napvilágot láttak olyan hírek, hogy Magyarország támadó politikát folytat és a most lefolyó európai eseményekbe, anélkül, hogy közvetlenül érdekelve volna, bele akar avatkozni.

Ezzel szemben a magyar kormánykörök és az ország minden felelős tényezője több ízben — így a legutóbbi napokban is — kinyilatkoztatták, hogy Magyarország minden figyelmét kizáróan a belső rend megteremtésére szenteli és tőle az európai viszonyokba támadó szándékkal való bármiféle beavatkozás gondolata távol áll.

A közvélemény osztatlan helyeslésére támaszkodva, a magyar kormány eltökélt szándéka, hogy semmiféle kalandba nem bocsátkozik, hanem sok megpróbáltatáson átment államiságát biztos alapokon újra felépíti, hogy ezáltal Európában a rend és tartós béke hatékony tényezője legyen.

A magyar kormány el van határozva, hogy az általános béke érdekét szolgáló

politikája mellett mindvégig kitart és annak következményeit levonva, tartózkodni fog minden katonai, vagy diplomáciai akcióban való részvételtől, amely Magyarország érdekeit közvetlenül nem érinti.

KÜL- ÉS BELPOLITIKA

A lengyel-orosz kérdés alaposan fel-fordította az egyensúlyt Európában. A lengyelek kérték Szovjetországnak képviselőit, hogy a fegyverszüneti tárgyalások idején nemujon el minden csatazaj, de az orosz megbízottak ebbe se egyeztek bele. Az orosz seregek már Varsó főváros alatt állanak, Varsóból menekül, aki csak teheti. Varsó elfoglalása nagy veszteséget és újabb helyzetet teremtene a lengyelekre nézve.

Lloyd George az angol képviselőházban igen fontos nyilatkozatot tett a lengyel válságról. Kijelentette, hogy az angol kormány még mindig reméli, hogy a háborút elkerülheti, de előbb szükséges, hogy az angol képviselőház támogassa a kormány politikáját. A békefeltételek megszabásánál Oroszország joggal gondolhat arra, hogy Lengyelország kezdte meg Oroszország ellen intézett támadásával a háborút a szövetségesek intelmére. A szovjetkormány ezért biztosítékokat követelhet a lengyel kormánytól, hogy ne legyen többé hasonló esetnek kitéve, de Lengyelországot nemzeti létében nem fenyegetheti. A szövetségesek olyan békét kívánnak, amely biztosítja Lengyelország függetlenségét és elhatároltát, hogy Lengyelországnak segítenek, ha a feltételeket elfogadja. A szövetségesek nem lehetnek közömbösek, amikor Lengyelország sorsáról van szó. Egy megnagyobbodott Szovjetországnak Németország határán, szerinte az európai béke veszedelmét jelentené. Lloyd George ezután az angol munkáspárthoz fordult és arra kérte őket, hogy ne intézzenek heves támadásokat a lengyel államférfiak ellen. Ha a minszki tárgyalások meghiusulnak, a lengyeleknek kötelességük hadseregüket jól megszervezni, mert a szövetségesek nem küldenek Lengyelországba csapatokat.

Lloyd Georgenak nyilatkozata után Ausquith sajnálkozását fejezte ki, hogy a népszövetség nem tett semmit a lengyelek ellen intézett támadás elhárítására és hogy a legfelsőbb tanács nem lépett közbe. Utánna a munkáspárt vezére hangsúlyozta, hogy Lengyelország függetlenségére a világ béke érdekében szükség van.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Kamenev írásban nyújtotta át Lloyd Georgenak azokat a feltételeket, amelyek alapján Szovjetország hajlandó Lengyelországgal békét kötni.

A feltételek ezek: 1. A lengyel hadsereg létszámának 60.000 emberre való csökkentése, a többi csapat 30 napon belül leszerelendő. 2. Minden fegyver kiszolgáltatandó Oroszországnak, kivéve azokat, amelyek a 60.000 főnyi seregnek szükségesek. 3. Lengyelország beleegyezése abba, hogy külföldről sem csapatokat, sem hadianyagot nem kér. 4. Oroszország utat kap a keleti-tengeri kikötőkhöz, különösen a bielosztok-krajjevoi vasutvonalon át. 5. Oroszország kész a maga haderejét a lengyel határon csökkenteni.

Miljokov orosz megbízott viszi magával Kamenev és Kraszin nyilatkozatait a lengyel kérdéssel és a szövetségesek állásfoglalásáról Moszkvába.

Varsói jelentés szerint Waygand tábornok vette át a lengyel hadsereg vezetését. A fronton rendkívül heves harcok folynak, amelyekben az oroszok igen súlyos veszteséget szenvedtek és nem tudták a lengyel frontot áttörni.

A bolsevistáknak különben belső zavarral is kell küzdeniük. Legutóbb például huszonegyezer doni kozák lázadt fel a tanácskormány ellen és Wrangel ellenforradalmi tábornok csapataihoz csatlakoztak. Londoni távirati jelentés szerint Bakuban is kitört a forradalom a bolsevikkok ellen.

Orosz szikratávirat szerint, nagyon erős támadás készül Varsó ellen. A bolseviki lovasság már Varsó külvárosának falai előtt áll. Hatvanötezer főnyi bolsevista hadsereg támadja Varsót.

A nemzetgyűlés a héten főleg a Friedrich mentelmi jogának felfüggesztésével foglalkozott. A nemzetgyűlés által a természetrendelet és a lisztárak megváltoztatására kiküldött bizottság a hét második felében több ízben ülésezett, a rendelet azonban még nincs kibocsátva.

Az orosz felhő

Beavatott helyen az orosz kérdés megvilágításához a következő magyarázatot nyújtották:

Ma már Európának minden hivatott politikusában van azzal, hogy az orosz megmozdulást nem lehet tisztán bolseviki mozgalomnak, az orosz hadsereget tisztán vörös hadseregnek tekinteni. Az kétségtelen, hogy ezt a sereget Leninék bocsájtották utjára, a sereg azonban annyiféle elemet szedett már magába, hogy annak tulajdonképeni jellegét nehéz volna meghatározni. Ne feledjük, hogy Oroszország évek óta el van zárva a világtól és azóta ott nagy változások mehettek és mentek is végbe a lelkekben. A bolsevizmus csak egy elsődleges alakulás volt, azóta ott már mindenki belekerült az új állapotok kereteibe és kétségtelen, hogy az eszerint bővült, változott formában és tartalommal. Ez a különfeleség még tisztábban felismerhető az úgynevezett vörös hadseregben, amelynek különben épügy vannak cseh, mint kínai, orosz, német, mohamedán stb. hadosztályai és kisebb alakulatai. Kétségtelenül hiteles értesülések szerint az orosz seregben éppoly erős, ha nem erősebb ma már a pánszláv-áramlat,

mint a bolseviki szellem, a tisztikar túlnyomó része pánszláv és nacionalista és csak az tartja össze őket, hogy ebben az előretörésben, melyet a bolsevizmus kezdett gazdasági okokból, hogy nyomoruságában el ne pusztuljon, a pánszlávizmus is megtalálja a maga régi célját. Oroszországban is bizonyára el fog következni a végső, nagy leszámolás a két nagy irányzat között, de ma még csak forrásban van és végső kialakulását számos olyan lélektani ok késlelteti, mely mindig felszokott lépni a háború dekadenciájával. Most csak arra akarunk rámutatni, hogy miközben a vörösrém tapogatózva kinyújtja kezét, hogy erről megtalálja barátait, a pánszlávizmus az északi korridort akarja megépíteni a maga számára Csehországtól Galicián át. És ez az a törekvés, melyet Európának nem szabad tétlenül néznie és ami végett előbb vagy utóbb kétségtelenül meg is fog mozdulni.

Ha Európa indolenciáját nem mozdítja meg az, hogy a bolsevizmus terjeszkedni akar, bizonyára meg fogja mozgatni a hatalmi érdek; a széthulló entente, de különösen Anglia rá fog jutni arra, hogy a keleti közdös mozgalmak mélyén tulajdonképen máris a szláv terjeszkedés magva van, a szláv expanzív erő, mely egyképen tör délnyugatra, mint Konstantinápoly, Perzsia és India felé. Elmondhatjuk, hogy a bolseviki veszedelem elé egy másik, általánosabb veszedelem, a pánszlávizmus lépett és erről Európának addig kell tudomást vennie, míg el nem készt vele.

A birtokreform-javaslat

A földbirtokreform ügyében kiküldött szakbizottság a földmivélsügyi minisztériumban elvégezte feladatát és több ülésen megvitatta a főbb pontozatokat.

Az üléseken gróf Teleky Pál miniszterelnök elnökölt és Nagyváti Szabó István és Rubinek miniszterek vitték leginkább a szót.

Az üléseken teljes megegyezés jött létre a törvényjavaslat részleteire nézve is, úgy, hogy a javaslat végzetes szövege a legközelebb minisztertanács elé kerül.

Némi módosítások történtek az igényjogosultak felsorolásánál. Különös súlyt helyeztek az általános közérdekre, melyen belül azonban a hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák, továbbá a földmunkások és a törpebirtokosok jogos igényeit megállapították. Szóba került azonban közép- és kisbirtokos családok ügye is, akiket a háború birtokaiktól megfosztott s akiket a háborús spekuláció olcsón forgatott ki tulajdonukból. A földmunkások három, a törpebirtokosok tíz s a kertgazdálkodásra törekvők egy holdon túl is kaphatnak földet, ahol szabadkézből történik nagyobb terület földarabolása.

Az erdőbirtokokra vonatkozólag külön törvényjavaslat készül. Ezeket kivették a reform keretéből.

Az országos birtokrendező bíróság működésére vonatkozóan az értekezlet kimondotta, hogy a felek kérelmére a bíróság az igényemelési esetek eldöntésére bizottságot küld ki, amely egy m. kir. bíróból és a melléje rendelt szakértőkből

áll. A bizottság a kérelmet felveszi, megteszi észrevételeit és egyezséget kísérel meg a felek közt. Amennyiben sikerül egyezséget teremtenie, ezt végre hajtják. A szakkörök felfogása szerint az igények legnagyobb részét ezen az uton fogják kielégíteni.

A földigény kielégítését megelőzően a törvény felhatalmazza a földmivélsügyi minisztert, hogy mint legsürgősebb szükséglet, a házhelyek ügyét rendeleti uton szabályozza, nevezetesen felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy a házhelyeknek szükséges területeket lefoglalja és birtokba vegye s az igényjogosultaknak még ebben az esztendőben átadja. Az erre vonatkozó pénzügyi intézkedésekre vonatkozóan a pénzügyminisztériummal külön megállapodás létesül.

Borzalmas napok

Irja: Kerekes Béla jegyző.

Reggel felé mindannyiunkat elnyomott az álom. Arra ébredtünk, hogy zörgetik az ajtót. A csendőrmester jött, ujságolva, hogy a vörösek az éjtel 1 óra felé elhagyták a várost. Nagy lett az örömünk. Siettem azonnal haza. Otthon hallottam, hogy a vörösek hozzánk is belátogattak, élelmet kértek s kaptak.

Reggelizés után nyomban felsiettem a városházára. Utban a Hajdumegyei Takarékpénztár előtt találok egy zöld fátyolos idegen hölgygel, ki a vasuti állomástól jött s azt ujságolta, hogy az állomást román őrség tartja megszállva. Felérve a hivatalba, ujságoltam a jó hírt. Már tudtak róla. Nagy volt a sürgős-forgás minden vonalon. Élénk, bizakodó volt a hangulat. Mindenki tudta már, hogy itt vannak a románok. Csakhogy senki sem beszélt még velük. Már pedig valahogy érintkezésbe kellene velük lépni. A polgármester, ki ekkor lenn, a városháza udvarán beszélgetett környezetével, tanácskozásra szólítva fel az urakat, felfelé igyekezett a lépcsőn, de elfogta Ökrös Nagy Mihály asztalosmester s bosszantó bőbeszédűséggel elmesélte neki, hogy ő 3-ad magával ma hajnalban künn volt Nádudvar felé, sehol nem látott egy vöröset sem: volt az állomásnál is, ott beszélt a románokkal, sőt a románok parancsnokának, egy őrnagynak, be is mutatkozott. Ajánlotta, menjen ki a polgármester ur az állomásra s csak hivatkozzon ő reá...

Végre valahára összeült a tanács, melybe belevontak körülálló idegen elemeket is, mely úgy határozott, hogy küldöttséget kell szervezni. A küldöttség tagjai lesznek tanácsstagok, papok s egy pár aktív tiszt.

Demjén Ferenc ref. lelkész urnak aggályai támadtak, hogy vajon valóban románok tartják-e megszállva a vasuti állomást? Igen kényes, sőt veszedelmes helyzetbe kerülnének, ha románok helyett vörösetek találnának. Alapos aggodalmát mindenki osztotta, miért is elhatározták, hogy előbb megbízható küldöncök útján meggyőződést szereznek. Két lovasat kell kiküldeni. De ki legyen a két lovas? Szíves készséggel ajánkozott az ülésen illetéktelenül jelen levő Bokor Fekete János és unokaöccse. Mindketten huszárok. Jól s

biztosan üli a lovat. Lovagló ostor is volt náluk. A polgármester ur örömmel fogadta ajánlközésüket s nyomban intézkedett, hogy azonnal nyergeljenek s vágtassanak ki az állomásra. Szolgátrakészen rohantak a küldöncök nyergelgetni, de Körner Géza rendőrkapitány rendkívül ingerült hangon adott kifejezést határtalan megbotránkozásának, hogy a rendkívül kényes megbízatást a polgármester 2 ilyen gyanus alakra bízta. Mire polgármester parancsát visszaszívta. A küldöncöket leintette.

„Gyerünk urak, gyerünk!” adta ki a polgármester a jelszót. Az emeletről lefelé haladva, kialakulófélben volt a küldöttség. Ingerült kifakadások: „Ne jöjjen mindenki. Csak a tanácsstagok.” Épp akkor jön a kapun befelé két aktív tiszt, Egyik magas barna. Másik alacsony szőke. A polgármester ur félrevonul s ezen urakkal élénk, de halk eszmecsere folytat. Majd hirtelen váratlanul feltűnik egy középmagas, jól tápiált, barna arcú vasutas. Hosszu sötét barna vasutas köpeny van rajta. A rémület s határtalan bizonytalanság kifejezése ül az arcán. Egész megjelenésén látszik, hogy sohasem járt még itt. Esetlenül szalutálgat jobbra-balra, gyámoltalanul érdeklődik, ki a polgármester. Megadom neki a felvilágosítást: „Az a kopasz fejű kövér ur, aki háttal áll erre!” Elébe áll, katonásan üdvözölve jelent: „Alázatosan jelentem a tekintetes Polgármester urnak, kérem a román parancsnok, sziveskedjék az állomáshoz kifáradni.” „Megyünk, megyünk, éppen utban vagyunk.”

Többen kérdést intéztek a vasutashoz. De az csak bárgyún, titokzatosan mosolygott, majd kérte a polgármestert, hogy szeretne vele négy szemközt beszélni. Bementek 2—3-an a városgazda szobájába s pár pillanat múlva nyílt az ajtó s a polgármester beszélgette az aktív tisztet is.

Rövid tanácskozás után kijöttek s a polgármester vezetése alatt megindult az ujonnan alakított bizottság, melynek tagjai Körner Géza rendőrkapitány, Domide Antal polg. isk. tanár és egy aktív tiszt voltak. Kocsin akartak menni. Nem volt még befogva. Sürgős volt az ügy. Gyalog indultak neki. A kocsis parancsot kapott, hogy a fekete kocsiba fogjon be. Fehér zászlós hajdu üljön a bakra. Így történt.

Szakadt az eső. Esernyők alatt vonult a kis csapat. Mig oda jártak, felmentem a kiadóba. Egyszer csak szól a telefon. Nagy András iktató leveszi a kagylót. Nádudvar beszél. Jegyzőnek mondja magát. Érdeklődik egy egyén hová léte után, majd az itteni állapotokról kérdezősködik s utasítást kér, hogy vajon hogy fogadja a románokat s kérdi, hogy mi várjuk-e őket s szívesen fogadjuk-e? Telefonálás után nyomban kacagva kérdeztem Nagy Andrást: „Tudod-e kivel beszélte?” „Hát a nádudvari jegyzővel!” „Dehogy, valamelyik vörössel és pedig egész közeli!” „Ismered a jegyző hangját?” „Nem!”

Közben megjött a küldöttség. Kedvetlenek voltak s a polgármester így számolt be utjuk eredményéről: „Beszéltünk a parancsnokkal, kértük jóindulatát s hogy ki-mélje a várost. Megígérte, csak azt kívánta, hogy rend legyen.”

Ostromoltuk a polgármestert, mikor szállják meg a várost, merről jönnek, hányan lesznek? — „Nem tudott felvilágosítást adni a román parancsnok sem, mert

neki csak a vasuti állomás megszállása volt a feladata. De minden percben, minden oldalról várhatjuk.”

Dél felé járt az idő, ki-ki elszéledt ebédelni. Hazamentem én is. Ebéd után a nagymérvű kimerültség következtében a széken elnyomott az álom. Délután fél 5 órakor ébredtem fel. Nyomban felsiettem a városházára. Csendes, kihalt volt az utca. A városház kiskapujához érkeve, három ólálkodó, helybeli fegyvertelen vöröset láttam, kik leskelődve kémleltek be a városháza udvarára.

A nagy kapura kerültem. A piacon sehol egy lélek. De a kapun itt is három fegyvertelen vörös kémlel befelé. Egy közülök csendőr. Engem megpillantva, látszólagos nyugodtsággal sétáltak lefelé a postautcának. A toronyból lekiált valaki! „A vörösek rajonalba húzódnak körülvesszik a várost!”

Minden különös akadály nélkül befordultam a városháza udvarára. Megdöbbenő csend. Sehol senki. Alul minden hivatal-szoba üres. Tárva-nyitva minden ajtó. Fel-szaladok az emeletre. Ott a polgármester szobája előtti falócán társalgó urakat találtam.

(Folytatjuk)

HIREK

— A ref. templomban ma délelőtt Szabó Antal esperes lelkész predikál.

— Dr. Erdős Kálmán h. polgármester csütörtökön hivatalos ügyek intézése céljából Budapestre utazott. Utja főleg élelmészeti kérdésekkel függ össze.

— A református presbitérium aug. 8-án délelőtt Demjén Ferenc lelkész és K Kovács József presbiter elnöklele alatt ülést tartott, mely alkalommal a tanítók, énekezők és egyházi tisztviselők drágasági segélyét szavazta meg egy év tartamára. Hosszabb vita előzte meg a döntést.

— Halálozások. Sulyos csapás érte B. Nagy Károly helybeli földbirtokost, törvényhatósági biz. tagot. B. Nagy Károlyné Radó Agnes asszony hosszas szenvedés után élete 64-ik évében aug. 7-én meghalt. Temetése melyen a városi dalegylet is résztvevett, aug. 8-án vasárnap ment végbe általános részvétellel. A megboldogult felett Demjén Ferenc ref. lelkész tartott gyászbeszédet, a dalegylet pedig gyászdalokat zengett, mely után a vénkertben temetést tartottak. A megboldogultat a B. Nagy, Horogh, Lovas, Csobán, S. Czegléd és Márton családok gyászolják. — Kircsy György városi képviselő, helybeli lakos, életének 79-dik évében elhunyt. Temetése csütörtökön ment végbe nagy részvétellel. A megboldogultnak volt egyik fia néhai Kircsy Antal kir. járásbíró, aki oly tragikusan pusztult el néhány évvel ezelőtt Hajduböszörményben.

— Tiltakozás a szabadforgalom ellen. A hajdusoboszlói Gazdakör igazgatósága aug. 8-án délután Demjén Ferenc lelkész elnöklele alatt ülést tartott. A Gazdakör anyagi ügyeinek letárgyalása után szót kért Borbély Gábor Szövetkezeti igazgató, Gazdaköri alelnök és rámutatva arra, hogy a termésrendelet mily nyomasztó, mondhatni válságos helyzetet te-

remtet a szűkös termési viszonyok folytán városunkban és általában az egész vidéken és hogy annak végrehajtása mennyire veszélyezteti a közéletet nagy érdekeit és nyugodt lebonyolítását: indítványozta azért, hogy a már tudvalevő okokból intézen felterjesztést a Gazdakör igazgatósága sürgősen a kormányhoz és kérje a szabad forgalom felfüggesztését, valamint az összes gabonatermés zár alá helyezését. Az indítványt a gazdaköri igazgatóság egyhangulag elfogadta az elnökség, a hozott határozatot nyomban felterjesztette a kormányhoz.

— Kinevezések a rendőrségen. A rendőrség államosítása folytán a hajdusoboszlói m. kir. államrendőrséghez a debreceni körületi főkapitányságtól kinevezést nyertek: I. oszt. rendőrelnöri állásra Pinczés István, II. oszt. rendőrelnöri állásra Árva Gábor és Vass Gyula. I. oszt. rendőrök lettek a III-dik fiz. fokozatban: Kátai András, Pinczés Károly, Fehér András, Nagy Lajos, Váci József, II. oszt. rendőrök lettek a II. fiz. fokozatban: Szabó János, Kóte Imre, Farkas János, a III. fiz. fokozatban: Kovács Lajos, Kozma Sándor, Demokos Pál, Kolozs András, Vágó Ferenc, Gombos István, B. Nagy Ferenc, Gellért Lajos, Ónadi Imre, Kiss Lajos, Nagy Sándor, Tenc Sándor, Nagy Gábor. Kézbesítő lett Kardos Lajos, Hivatalsoziga Szabó Lajos.

— Rendezték a rokkantak illetményügyeit. A hadirokkantak, a hadiözvegyek és hadiárvaik illetményügyeit intéző katonai rokkantellátási hivatal budapesti központjába, a Falk Miksa-utca 9. sz. alatt levő iktatóba költözött és működését ismét megkezdte. Azok a vidéki hadirokkantak, akik időlegesen lettek ellátva és a nyugilletmények odaítélésének ideje lejárt vagy a lejáráthoz közeledik, felülvizsgálatát véget forduljanak a lakóhelyük szerint illetékes ayilvántartó tiszthez vagy a legközelebbi vármegyei katonai parancsnoksághoz. Azok a rokkantak, akik illetményüket nem kapják rendszeresen, panaszuikat adják elő az előjáróságnál. Azok, akik illetményüket nem kapják rendszeresen, panaszuikat adják elő az előjáróságnál. Azok, akik illetményt még egyáltalán nem kaptak, bár felülvizsgálatuk már legalább két hónap előtt megtörtént, panaszuikkal forduljanak az előjárósághoz. Az özvegyek és árvaik ügye, akikről az ellátási kimutatás és az ahhoz tartozó iratok az előjáróság által annakidején Bécebe vagy Budapestre már régebben föl lettek terjesztve, de részükre még kiutalva nem lett, szintén hivatalos levelezéslapon sür-gessék meg az előjáróságok által. Azok az özvegyek, árvaik, akik illetékeiket egy idő óta nem kapják meg, panaszuikkal ugyancsak előjárósághoz forduljanak. Mindennemű ellátási illetmény kifizetése csakis az igényjogosult lakóhelyéhez tartozó postahivatalnál (özvegyeknél esetleg az illetékes állampéztárnál) történhetik.

— Az Ébredő Magyarok Egyesülete folyó hó 15-én d. u. 5 órakor alakuló gyűlést tart a városháza nagytermében. Mindenkit, aki tisztán hazafias és nemzeti ügy iránt érdeklődik, meghív a vezetőség.

**Hirdessen a
Független Hajduságban**

— **Kiderült a román katonák gyilkossága.** Lengyel József szoboszlói tanyai lakos egy lelencfiut fogadott fel kondásnak a múlt évben, akit most valamért elbocsátott a szolgálatból. A fiu bosszút forralt és feljelentette gazdáját, továbbá Bordán Imre, Lengyel Lajos és Végh Lajos tanyai lakosokat, hogy a múlt év május havában ők tették el láb alól azt a két román katonát, akikért a városközségének 800 ezer korona bírságot kellett a románok kezeibe lefizetni. A megejtett vizsgálat beigazolta, hogy a feljelentés igaz alapokon nyugszik. A két román katona egy este rablási szándékkal ment be a Kürthy Bálintné-féle tanyába, melyet Lengyel József bérelt. Az egyik katona töltött fegyvert fogott Lengyelre, aki a kezeügyében levő kapával védekezett az agyonlövés ellen és dulakodás közben úgy találta fejbeütni az oláhot, hogy az felfordult, habár még akkor nem halt meg. Erre a másik rabló futásnak eredt, de a jó szomszédok sejtve, hogy rájuk nézve ebből már egy is halálos baj lesz, utána iramodtak és leültek. Ezután néhány jól talált csapással a két oláhot a más világra küldték. Azzal azonban helyrehozhatatlan hibát tettek a város népének, hogy a holtravert oláhot nem temették el, hanem a közeli kubikos gödrökbe vitték és ott nyomták a vízbe. Mert a víz felvette az oláh hullákat, az eset kiderült és 800 ezer korona bírságra ítélték a várost. Emellett sokat kellett még szenvedni az oláhoktól egyébként is ebből az esetekből kifolyólag. A tettesek teljes beismerésben voltak, Lengyel Lajosról azonban kiderült, hogy ő már akkor érkezett a tanyába, amikor az oláhokban nem volt élet. A tetteseket az államrendőrség szabadlábra helyezte a debreceni kir. ügyészség rendelkezésére. Más elbírálás alá esik a 800 ezer korona kártérítési ügye. A beismerésben levő tetteseknek kevés vagyonuk van és a vagyoni felelősség alul valószínűleg mentesítve lesznek, mert ellenséggel és rablókkal állottak szemben. Az agyonvert oláhok ügye, úgy látszik, még sokáig felszinen marad. Lengyel József és társai bűnügy uton felelősségre nem vonhattók.

— **Ítélt vörös katona.** A hajdusoboszlói múlt évi megdöbbenő kivégzések alkalmával Boruzs Bernát itteni lakos, vörös katona azok közé tartozott, akik Tokay József rendőrfogalmazót a vesztőhelyre felkísérték és a kivégzésnél segítettek. A debreceni kir. törvényszék gyorsított tanácsa aug. 6-án ítélt Boruzs Bernát lelett és szegyenletes szerepléséért 4 és féleves börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős. A szökésben levő felbujtók és gyilkosok kézrekerítésére a kir. törvényszék a szükséges intézkedéseket megtette.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik felejthetetlen nőm, illetve édes anyámk B. Nagy Károlyné Radó Ágnes végtisztességtételén megjelentek és részvétük kifejezésével gyászunkban osztozni szívesek voltak, továbbá a városi delegáltak a temetésén való szíves részvételéért, őszinte köszönetünket nyilvánítjuk. Hajdusoboszló, 1920. augusztus 8-án. B. Nagy Károly és gyermekei.

— **Nagy Juliánna** szülész, a debreceni klinikáról jött. Kéri a közönség szíves pártfogását. Lakik: III. tized 141. szám alatt, Bese Sándor urnál.

— **Kémkednek az oláhok.** Hortobágyon a csendőrök elfogtak egy Krista Pál nevű biharmegyei embert, aki a nemzeti hadsereg ruháját viselte és az oláhoknak kémkedett. Ugyancsak elfogtak Szolnok környékén két lériit és egy nőt kémkedés gyanúja miatt. A nő harisnyájában román nyelvű jelentést találtak. A szoboszlói csendőrök is letartóztattak egy oláh kémeket.

— **Benzin szükségletek azonnali bejelentése.** A mezőgazdasági, ipari és forgalmi szükségletek kielégítését célzó amerikai benzint behozatalára vonatkozó tárgyalások befejezéshez közelednek. A benzin 18 literes zárt ólmozott kannákban, korlátlan mennyiségben lesz kapható. A behozatal az elosztás megkönnyítése céljából a gazdák és egyéb fogyasztók által benzin szükségleteik a Hangya központjánál, vagy legközelebb eső szövetkezeti fiókjánál előzetesen már most azonnal bejelentendők.

— **Nyolcszázmillió az ellátatlanok gabonájára.** A kormány tudvalevően három millió métermázsza gabonát vesz át az ellátatlanok részére. Erre a célra nem kevesebb, mint nyolcszázmillió koronára lesz szükség, amelyet a kormány a Pénzügyi Központtal folyósított, mivel nem akarja a bankjegykészletet szaporítani.

— **A 90 katasztrális hold kiterjedésű kis Adler-tanya hasznosításra kiadó.** Bővebb felvilágosítást ad: Elek Imre I. tized 43/a.

— **Jókarban levő borsajtó eladó özv. Pénztáros Istvánné urnónél,** VII. tized 105. hsz.

— **Még két évig tart a világ élelmezési válsága.** Mc Curdy közéleti miniszter az angol alsóházban nagy beszédet tartott, melyekben kifejtette, hogy jogosulatlan az az állítás, mintha az élelmezési nehézségek már ebben az évben megoldhatók volnának. Beszédében a következő adatokat hozta fel: a világ gabona termése még mindig nem érte el a szükséges magasságot, a cukor termései pedig 3 millió 500.000 tonnával kevesebb mint volt a háború előtti időben. Szerinte a világ közlelmezési válsága még két évig fog tartani.

— **Pályázat alapítványi helyekre.** Református egyházunk pályázatot hirdet 6 Nagy Sándor alapítványi helyre. Évi ösztöndíj 500 korona. Pályázhatnak helybeli születésű és illetőségű felsőbb iskolai tanulók, kiknek általános jó osztályzatuk van. Pályázati kérvények f. év augusztus 22-ig a lelkészi hivatalba adhatók be.

Új temetkezési intézet.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a „Hajdusoboszlói Takarékpénztár“ épületében saját készítésű fakoporsókkal ellátott

temetkezési intézetet

nyitottam, ahol a legolcsóbb és legelőnyösebb kiszolgálásban részesítem a gyászos feleket.

Tisztelettel:
a temetkezési intézet.

Fogorvos Szoboszlón

Váry János fogorvos Budapestről teljes fogászati felszerelésével megérkezett és megkezdte működését I. tized 286. a. Posta-utca, Egri Sámuelnél. Található d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Fedák cipőkrém Világ márka

gyári főraktára Hajdusoboszló részére

Rörner Béla örökösei utóda cégnél
Hajdusoboszlón, Fötér.

Borsajtók, Szőlőuzzók,
Tengeri-morzsolók,
Vetőgépek,
Gazdasági szekerek

azonnal beszerezhetők:

a Debreceni
Mezőgazdasági Gépgyár
Részvénytársaságánál,
Debrecen, Varga-kert, Déli-sor 19.

Kardos Lászlónál
Debrecen, Rössuth-utca 9.

Nagy választékban kaphatók:

Pamut és len vásznak, sifonok, batistok, női és férfi fehérneműek, intézeti kelengyeleányok és fiúk részére. Zefir, karton, barchent, flanel. Fürdőruha, kötény, fejkendő. Asztalnemű, ágynemű, törülköző, törül, harisnya, zsebkendő. Matracelme, lőszőr, szalmazsák, cérna, himzőpamut, csipke, himzés.

Menyasszonyi kelengye!

Alapított 1831-ben.

Telefon 113.